

Αθήνα, 1 Δεκεμβρίου 1999

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, απαντώντας απόψε στην «Ωρα του Πρωθυπουργού», στη Βουλή, στην επίκαιρη ερώτηση της βουλευτού του Συνασπισμού Μαρίας Δαμανάκη για τα ναρκωτικά, επεσήμανε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Το αντικείμενο της επίκαιρης ερώτησης της κ. Δαμανάκη είναι τα Ναρκωτικά και η πολιτική μας απέναντι σε αυτό το φαινόμενο. Θα συμφωνήσουμε –ελπίζω όλοι- ότι το πρόβλημα της χρήσης των εξαρτησιογόνων ουσιών (των ναρκωτικών) δεν είναι μόνο ελληνικό πρόβλημα. Είναι παγκόσμιο. Εκατομμύρια άτομα στον κόσμο υφίστανται τις επιπτώσεις του και όλα τα κράτη, το καθένα με το δικό του τρόπο και όλα μαζί στο πλαίσιο περιφερειακών όπως η Ε.Ε. ή κεντρικών οργανισμών όπως ο ΟΗΕ, προσπαθούν να το αντιμετωπίσουν. Είναι ένα πρόβλημα σοβαρό, που δεν αποτελεί μόνο κίνδυνο για την ατομική υγεία, αλλά και σοβαρή απειλή για τις σύγχρονες κοινωνίες μας. Η αντιμετώπισή του, από την ίδια του τη φύση, την πολυπαραγοντική του αιτιολογία και τη διαπλοκή του με τα πιο ισχυρά κυκλώματα της διεθνούς παρανομίας, είναι δύσκολη. Δεν συνιστά μονομερή και αποκλειστική ευθύνη του κάθε μεμονωμένου κράτους αλλά όλων των κρατών και όλων των φορέων της κοινωνικής ευθύνης σε παγκόσμια κλίμακα.

Στα δικά μας:

Αναμφισβήτητα, όλα τα δεδομένα πιστοποιούν ότι η χώρα μας –με κάποια χρονική καθυστέρηση μιας δεκαετίας περίπου- εξισώνεται βαθμιαία με τις άλλες χώρες της Ευρώπης τόσο στην έκταση της χρήσης, όσο και στις επιπτώσεις από τη χρήση των εξαρτησιογόνων ουσιών.

Η έκθεση του Ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου για τα Ναρκωτικά και την τοξικοεξάρτηση που πρόσφατα ανακοινώθηκε, περιέχει στοιχεία τα οποία πιστοποιούν αυτή την τάση και έδωσαν αφορμή στην επερώτηση της κ. Δαμανάκη. Πρέπει πρώτα να διευκρινισθεί ότι τα στοιχεία αυτά προέρχονται από τα ίδια κράτη-μέλη και τα αφορούντα την Ελλάδα από τις δικές μας πηγές. Το πιο εντυπωσιακά προβαλλόμενο στοιχείο της έκθεσης ως δείκτη επιδείνωσης της κατάστασης των ναρκωτικών στην Ελλάδα είναι αυτό των θανάτων. Όχι του απόλυτου αριθμού θανάτων, αλλά του ρυθμού αύξησης την τετραετία 93-97 σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Για να είμαστε ακριβείς, η μεγάλη έκρηξη του

ρυθμού παρατηρήθηκε το '93, οπότε είχαμε αύξηση 206% και έκτοτε και μέχρι σήμερα οι ρυθμοί μειώνονται προοδευτικά (από 64% το '94 σε 36% το '95, 7,7% το '96 και 3% το '97.

Αρα, οι τάσεις είναι σταθεροποιητικές. Επί πλέον, όπως είναι γνωστό, οι θάνατοι αποτελούν την απώτερη –την ετεροχρονισμένη– κατάληξη ενός φαινομένου που 'χει χρονικό βάθος πολλών ετών.

Αυτά ως προς τα δεδομένα.

Στο ερώτημα τι έπραξε η Κυβέρνηση τα τελευταία χρόνια:

1. Εκτός από τη συνέχιση της χρηματοδότησης (άνω του 90%) των ήδη λειτουργούντων θεραπευτικών προγραμμάτων (ΚΕΘΕΑ, 18ΑΝΩ κ.ά) μέσω του ΟΚΑΝΑ ανέπτυξε και στήριξε δύο ακόμη «στεγνά» θεραπευτικά προγράμματα (ένα στην Αχαΐα, ένα στην Αθήνα)
2. Ανέπτυξε από το 1996 4 προγράμματα απεξάρτησης με υποκατάστατη ουσία τη μεθαδόνη (2 στην Αθήνα, 2 στη Θεσσαλονίκη)
3. Ανέπτυξε το Κέντρο Βοήθειας του ΟΚΑΝΑ για τους εξαρτημένους, όπως επίσης άλλα συναφή προγράμματα με στόχο την πρόληψη ή και μείωση των επιπτώσεων από τη χρήση στα εξαρτημένα άτομα.
4. Προχώρησε στην αξιολόγηση των νέων προγραμμάτων και ενίσχυσε την επιδημιολογική και παντός είδους έρευνα για τα ναρκωτικά στη χώρα μας.
5. Στον τομέα της πρόληψης (της μείωσης της ζήτησης) με τον ΟΚΑΝΑ και σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση έθεσε σε λειτουργία 40 κέντρα πρόληψης σε αντίστοιχους νομούς, έχοντας εκπαιδεύσει το βασικό προσωπικό. Το Υπουργείο Παιδείας έχει ήδη ολοκληρώσει το νομοθετικό πλαίσιο και έχει προετοιμάσει την υποδομή για την εισαγωγή της συστηματικής διδασκαλίας αγωγής στα σχολεία με επικέντρωση και στον τομέα των ναρκωτικών.

Τι σκοπεύουμε να κάνουμε από εδώ και πέρα:

1. Να επεκτείνουμε τα «στεγνά» θεραπευτικά προγράμματα και αριθμητικά και γεωγραφικά.
2. Να θεσμοποιήσουμε –όχι πλέον σε πιλοτική, αλλά σε σταθερή βάση– τα προγράμματα πρόληψης με υποκατάστατα, διαμορφώνοντας τη διάρκεια και τον τρόπο λειτουργίας τους, ανάλογα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησής τους.
3. Να επεκτείνουμε βαθμιαία τα προγράμματα υποκατάστασης, με στόχο τη μείωση των βλαπτικών συνεπειών της εξάρτησης στα άτομα εκείνα, τα οποία αποδεδειγμένα, είτε απέτυχαν στις προσπάθειες απεξάρτησης ή αντιμετωπίζουν άμεσο κίνδυνο στη σωματική και ψυχική τους υγεία.

4. Να δημιουργήσουμε κίνητρα και ευνοϊκές συνθήκες κοινωνικής ενσωμάτωσης με εργασιακή προοπτική στα άτομα εκείνα, τα οποία πέτυχαν την απαγκίστρωσή τους από την ουσιοεξάρτηση και την παρανομία.

Στο τελικό ερώτημα: Αν η κυβέρνηση είναι ευχαριστημένη από τα αποτελέσματα της μέχρι τώρα πολιτικής της.

Όχι, δεν είναι ευχαριστημένη, γιατί τα αποτελέσματα πόρρω απέχουν από τον επιθυμητό στόχο μας. Πιστεύω πως καμιά κυβέρνηση στον κόσμο δεν μπορεί να είναι ευχαριστημένη. Εμείς, όμως, είμαστε ικανοποιημένοι πως με την πολιτική μας δημιουργήσαμε πιο ευνοϊκούς όρους για τον έλεγχο του προβλήματος. Επεκτείνοντας και βελτιώνοντας τις παρεμβάσεις μας, περιορίζουμε προοδευτικά το χάσμα ανάμεσα στα επιτεύγματα και τον επιθυμητό στόχο.

Κυρίως εμείς είμαστε ανοικτοί σε κάθε καινοτόμο και αποδοτική υπόδειξη και μέτρο που χωρίς να δίστανται με τις ευαισθησίες της ελληνικής κοινωνίας και του πολιτισμού μας, θα συμβάλλει στον περιορισμό της διαθεσιμότητας, καθώς και ζήτησης και στην ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων των ναρκωτικών στη χώρα μας.